

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Obdo/56/2016                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1210213906                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.06.2017                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Andrea Moravčíková       |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2017:1210213906.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Trnavská vodárenská spoločnosť, a. s., so sídlom Priemyselná 10, 921 79 Piešťany, IČO: 36 252 484, zast. Michal Mrva - advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Nevädzová 5, 821 01 Bratislava, proti žalovanému GENERIX, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 36 172 243, zastúpený JUDr. Felix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie istiny 114.292,95 Eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 42Cb/73/2011, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Cob/187/2014-450 zo dňa 28. apríla 2016, takto

### rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobcovi n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 42Cb/73/2011-429 zo dňa 23.5.2014 vyzval žalovaného, aby v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 42Cb/73/2011-417 zo dňa 25. marca 2014 vo výške 6.857,50 Eur, vyrubeného podľa položky č 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č.k. 8Cob/187/2014-450 zo dňa 28.4.2016 napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

3. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal na ust. § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej aj ZoSP), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Odvolací súd ďalej uviedol, že podľa Spoločnej poznámky k položkám Sadzobníka 1, 2, 6, 7, 9, 14 a 16 ZoSP, veta prvá, ak bol rozsudok

zrušený v dôsledku odvolania, obnovy konania alebo dovolania, poplatok z odvolania proti novému rozhodnutiu súdu prvého stupňa, dovolania alebo za obnovu konania neplatí poplatník, ktorý už raz poplatok zaplatil. Teda ak bol rozsudok súdu zrušený v dôsledku odvolania, neplatí sa súdny poplatok z odvolania proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštalácie. O takýto prípad podľa odvolacieho súdu v danej veci nešlo.

4. Výrubom súdneho poplatku za odvolanie podľa odvolacieho súdu nebolo účastníkovi odňaté právo na spravodlivý súdny proces, nakoľko ak odvolateľ súdny poplatok nezaplatí, súd v konaní bez ohľadu na túto skutočnosť pokračuje. Súd prvej inštalácie na to správne v poučení uznesenia žalovaného upozornil. K námietke žalovaného ohľadom zaplataenia súdneho poplatku za podaný odpor odvolací súd uviedol, že tvrdenia žalovaného a ním predložené dôkazy bude súd skúmať pri rozhodovaní vo veci samej a v prípade, že sa jeho tvrdenie preukáže ako pravdivé, zohľadní to pri rozhodovaní o trovách konania.

5. Uznesenie odvolacieho súdu napadol dňa 30.6.2016 žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolaním z dôvodu, že odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP) a navrhol jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

6. Žalovaný v dovolaní uviedol, že považuje uznesenie krajského súdu za nesprávne, nedostatočne a formalisticky odôvodnené, teda arbitrárne, čo má za následok jeho nezákonnosť. Podľa jeho názoru trpí uznesenie krajského súdu zjavnou nepreskúmateľnosťou a nedostatočným odôvodnením. Má za to, že odvolací súd vyslovil isté závery, ale tieto závery nedostatočne odôvodnil.

7. Dovolateľ s poukazom na Stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 2 zo dňa 3.12.2015 k výkladu ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ OSP uviedol, že žalovaný sa z uznesenia okresného ani krajského súdu presne, logicky, jednoznačne a zrozumiteľne nedozvedel, z akého dôvodu, bol vyzvaný na zaplataenie súdneho poplatku za odvolanie proti napadnutému rozsudku.

8. Žalovaný argumentoval tým, že žalobca za konanie na súde prvej inštalácie zaplatil súdny poplatok vo výške 6.857,50 Eur, následne po podaní odporu zaplatil žalovaný súdny poplatok za odpor vo výške 6.857,50 Eur. Po rozhodnutí súdu prvej inštalácie vo veci samej mu bola uznesením okresného súdu opätovne uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 6.857,50 Eur. Takýto postup považuje za zásah do svojich základných práv, keďže nikto nemôže byť zaťažovaný nad primeranú mieru za to, že uplatňuje svoje práva v súdnom konaní

9. Zo spisu vyplýva, že dovolanie žalovaného bolo podané osobne dňa 30. júna 2016, v zákonnej lehote na podanie dovolania.

10. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

11. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania, ktoré sa na ňom začalo do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 4 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v

súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

13. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania žalovaného (ďalej aj „dovolateľ“) posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. OSP, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď bolo dovolanie podané, a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal dovolacie dôvody a podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

15. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP). Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ust. § 237 a § 239 OSP.

16. V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým bolo dovolanie prípustné, boli vymenované v § 239 ods. 1 a 2 OSP. Podľa § 239 ods. 1 OSP bolo dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ OSP) na zaujatie stanoviska. Podľa § 239 ods. 2 OSP bolo dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

17. Podľa ustanovenia § 239 ods. 3 OSP ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatili, ak išlo o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

18. V zmysle § 239 ods. 3 OSP ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 (okrem iného) neplatili, ak išlo o uznesenie o súdnych poplatkoch. Žalovaný napadol dovolaním uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodol o súdnych poplatkoch. Takéto uznesenie bolo v § 239 ods. 3 OSP zaradené medzi uznesenia, v prípade ktorých je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená. Prípustnosť dovolania žalovaného preto v predmetnej veci podľa § 239 OSP neprichádza do úvahy.

19. Podané dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 ods. 1 OSP. Povinnosť skúmať, či v konaní nedošlo k niektorej z nich vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 OSP. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 OSP, ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 OSP. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť

konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že z hľadiska § 237 ods. 1 OSP nie je relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

20. Dovolateľ tvrdil procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 OSP, pričom výslovne vady podľa ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ OSP netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplyva.

21. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ OSP) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 OSP majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 OSP), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 OSP), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 OSP), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 OSP), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 OSP)].

22. V súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ OSP platí, že je úzko prepojený s porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Vada konania uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ OSP znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvedený vzťah vyplýva aj v CSP vymedzenom dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f/, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Dovolateľom namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (vid' R 111/1998).

24. Dovolací súd poukazuje na to, že ústavný súd v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 OSP, ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ OSP“.

25. Na tomto názore zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/2016, ktoré vzhľadom na pretrvávajúcu nejednotnosť nazerania senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na procesné dôsledky nepreskúmateľnosti rozhodnutia prijala dňa 3. decembra 2015 zjednocujúce stanovisko, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“.

26. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ OSP, avšak nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo.

27. Dovolací súd uvádza, že samotným vyrubením súdneho poplatku sa strane sporu neodníma žiadne procesné oprávnenie a nedochádza k odňatiu jej možnosti pred súdom konať. Strane sporu zostávajú v

plnom rozsahu zachované všetky jej procesné oprávnenia a vyrubenie súdneho poplatku na tom nič nemení.

28. K námietkam žalovaného o nedostatočnom odôvodnení uznesenia súdu prvej inštancie a krajského súdu, nakoľko podľa žalobcu ani z jedného nie je zrejmé, z akého dôvodu, bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie proti rozsudku, dovolací súd uvádza, že v danej veci ide o rozhodnutie o poplatkovej povinnosti. Odôvodnenie spočívajúce len v citácii aplikovanej právnej úpravy zákona o súdnych poplatkoch vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia a nenapĺňa intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom.

29. V súvislosti s tvrdeným odňatím možnosti konať pred súdom z dôvodu neprimeranej záťaže súdnym poplatkom, ktorý podľa dovolateľa je opätovne ukladaný za rovnaký úkon, majúci povahu opravného prostriedku, dovolací súd uvádza, že táto úvaha je nesprávna. Poplatok za odpor je poplatkom v osobitnom, skrátenom konaní, bez účinkov spojených s odvolaním, ako povinnosť prejednať odvolanie súdom vyššej inštancie. Taktiež spôsob prejednávania odporu v skrátenom rozkaznom konaní je iný, jeho náležitosti sú odlišné od odvolania a konečné dôsledky taktiež (tu pokračovanie prvoinštančného konania).

30. Európsky súd pre ľudské práva opakovane zdôraznil, že povinnosť zaplatiť súdny poplatok nemôže byť považovaná za také obmedzenie práva na prístup k súdu, ktoré by samé osebe bolo v nesúlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri napríklad rozsudok ESĽP vo veci Kreuz v. Poľsko z 19. júna 2001, § 60), že z čl. 6 ods. 1 dohovoru nevyplýva právo na bezplatné súdne konanie (mutatis mutandis rozsudok ESĽP vo veci Airey v. Írsko z 9. októbra 1979, § 25-26) a že nikdy nevyhlásil možnosť, že potreby spravodlivého výkonu justície môžu odôvodniť uloženie peňažného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu (mutatis mutandis rozsudky ESĽP vo veci Brualla Gómez de la Torre v. Španielsko z 19. decembra 1997, § 33; vo veci Tolstoy-Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo z 13. júla 1995, § 61 a nasl.; vo veci Kreuz v. Poľsko, § 54).

31. So zreteľom na vyššie uvedené, keďže v danom prípade dovolanie žalovaného proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 OSP prípustné a vady uvedené v § 237 ods. 1 písm. f/ OSP (ani žiadna iná procesná vada v zmysle citovaného ustanovenia) zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

32. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva, pretože žalobcovi v dovolacom konaní žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli.

33. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.